

ВІСТІ З УКРАЇНИ І ДРУГИХ КРАЇВ ЄВРОПИ.

З робітничого життя в Дрогобичі.

До "Вперед" пишуть: Положене робітництву в Дрогобичі по частях пограблено центральним урядом, де змінилося на краще. Робітники дістають 30 — 40 копій денно, крім сего харчі, одягу та обуви по максимальних цінах. Місячно на особу приділяють ся: 10 кг. мукки, 5 кг. круп, 1 кг. товщу, 1 кг. цурку, бульбу необмежено. Ціни розмірно невеликі. Організаційну роботу серед українських робітників тепер трудно вести. На перепоні сему стоїть атмосфера, в якій живе наше робітництво. З одної сторони влади не дають дозволу на ніяку організацію, а з другої самі польські робітники до сего не допускають. Кождий робітник мусить належати до професійної організації і від сего залежить його приняття до служби. Сей терор польських робітників сильно впливає на українське робітництво. Не диво отже, що ради хліба, вони приневолені мовчати.

Лист з Італійського полону.

Верона, 28. марта 1920. Багацько нас тут Українців. Розмістили нас по старих фортах Верони. Темні, холодні каземати. Довкруги високий мур і густа сіль колючого дроту. На мурах манять денне скоростріля. Про свободу годі говорити. Наче злочинці сидимо цілі місяці і ніхто з нас не знає, що діється за високими мурами. Тільки догадуємо ся. Вечерами доїтають до наших ушей з вулиці голосні оклики: Evviva Lenin! Evviva soviet! Положене наше тяжке, незавидне. Ми ждемо й віримо... Українські полонені. ("Вперед").

З БУКОВИНИ.

Буковина, а головню українське її насене, переживає важкі хвилини під румунською окупацією. Скрізь на силу ведеть ся румунізаторська політика. Школи на силу перемиють ся на румунські. Тепер румунські влади усувають з українських сіл громадських секретарів Українців, бо вони не вміють урядувати по румунськи. Хто до 15. липня с. р. не викаже знання румунської мови, сей буде усунений. Доріжні завдяки небажальному починанню вже показувати ся й на Буковині. В Чернівцях коштує приміром метричний сотнар бараболо 200—220 кор. (у Львові платит ся 600—700 кор. — пр. ред.) Цукор коштує кильо 38 к. (у Львові знову по 70—100 к.) Ціни є тому такі високі, що самі влади ведуть пацкарство. І так крайній провізійний уряд закупив цукор по 29 к., продав його червоноцукром магистратом по 35 к., сей відпродав гуртовникам по 46 к., а сі між консулентам по 38 к., а навіть до роце.

З ХОЛМЩИНИ.

Розділ американських дарів. Другорядність української людности бачимо на кождому кроці. Дуже яскраво підкреслено її недавню з нагоди розділу, присланих із Америки жертв. Солтиси (вітників), які розділювали прислани дари (одяг і черевки) заявили Українцям без обиняків, що се даруки "для Польщі", а не для України. І тільки, як відціпили, давали українським селянам усяке драгте, якого ніхто з Польків не хотів брати — старі дамські шахи, то що, сло во м річі неужиточні, які відвози друзь ся. Так було на пр. в громаді Снас, до якої належить згадуване у нас біде зруйноване село Бузек. Спаський солтис Вальдовскі спершу відмо-

Засуди за большевизм в Перемишлі.

"Kurjer Potany" з 30. марта приносить таку відомість з Перемишля: В п'ятницю 26. марта відбув ся в Перемишлі політичний процес перед воєнним судом — проти 15 осіб, обжалованих в большевицькій пропаганді в Галичині. Всіх обжалованих засуджено на клькатижню тюрму, між иншими Пизика, Маркфельда, Тилея і других.

Арештована комуністів в Люблині.

Польські часописи гвалтують, що в Люблині появилось ся багато комуністичних агітаторів. Наслідком сих донесень польської влади арештовано на сих днях десяткх провідників польської комуністичної партії в Люблині.

Мілітаризація залізниць в Польщі.

На засіданню польського союму в Варшаві (дня 27. марта) ухвалено в третюму читанню закон про мілітаризацію залізниць. За законом голосували всі послы, крім соціалістів.

Як в Польщі крадуть...

"Narzęd" з 2. цвітня приносить звістку, що в таборі полонених в Ланцуті викрито величезні крадіжки, які сягають богато мільонів. Переведено вже цілий ряд арештованих серед польських офіцерів і підфішерів, а також серед занятих там цивільних осіб. (В Ланцуті знаходять ся українські полонені).

З СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

Організація праці.

В Москві організовано комісію троє, яка складається з представників російського професійного союзу і раді російського міського народного хазяїства. Головним завданням комісії є піднесення продуктивности та заведення дисципліни в праці.

Фронт праці.

Зі звіту трудової армії від 1—18 лютого виходить, що за той час заготовлено 43.000 куб. сажнів дров, вивезено до стай 24.000, навантажено у вагони 7.500 куб. сажнів, поправлено 97 паровозів, 104 вагони, 302 версти шляху. Ладити теж лікарні, бані і бараки. Працювало 240.000 червоноармійців, 7.000 громадян, до 7.000 військових конів, та 156.000 приватних осіб.

Забезпечення родин червоноармійців.

Совнарком постановив накласти на губерніяльні, повітові, відносні Ісполкоми і сільські ради обовязок організувати допомогу родинам червоноармійців. Між иншим на наслідок кожної волости накладається ся в порядку трудової повинности обовязок переведення всієї праці, яка відноситься до оброблення полів, збирання збіжжя і т. и. (Радіотел. з 30. марта).

Російські "полонені" у Франції

Крім сього числа російських "полонених", яких вислоно до Африки, лишило ся ще у сарві Франції богато російських воєнків, яких Французи держать як полонених під дуже тяжким режимом. Полонені сі розміщені по таких таборах: Албаде (під Верденом — 3.000), Суезам (2.000), Форт Лесейю (під Верденом — 300), форти де Пейні, Вонель, Флесса, Лянг (Гор. Марна — 1.200); форт Гренобоб і т. д. ("Шах").

Віденські студенти проти Жидів і соціалістів.

ВІДЕНЬ, 27. цвітня. — Антисемітські демонстрації німецьких студентів тривали дальше сьогодні із ще більшим розгаром. Вони були спрямовані також проти студентів соціалістів. Оклики "Геть з Жидами!" мшались ся з "Окнами", "Геть з Червоними!" Студенти були озброєні в палиці, а їх провідники в шаблі. Підчас розрухів чути було оклики "Хай живуть Габсбурги!" і співано старий народний гимн. Поліція шаблями розігнала студентів.

Про фронт праці.

При виборох до союму в Ташкенті вибрано 245 комуністів, 25. безпартійних і 14 меншевицьких. (Радіо з 1. цвітня).

НА ВОЛИНІ.

В 63. ч. "Варшавського Слова" знаходимо допис із Дубна, в якій автор знайомить нас зі станом лікарської допомоги в Дубні та Дубенському повіті. Беремо з сего дописи що найважливіше. Отже в Дубенському повіті ще від осені люте віспа з великим відсотком смертельности. Крім віспи гасує дифтерія. А тимчасом санітарний відділ при старості й гадки не має бороти ся з тими страшними пошестями. Лікарів на участок з населенем 8 — 10 тисяч людей видаєт ся... 10 грамів хініні й 15 грамів натіум sulfatium.

Самий санітарний відділ...

Самий санітарний відділ щось неімовірне. В канцелярії, заваленій всяким драгтем, архівами, мішками з цукром, мукою, серед бруду й порохів, в атмосфері згнилизи засідає "референт", від якого залежить жите й здоровле населення. А сей пан у всіх сих справах радить ся своєю канцеляристкою або фершала, а лікарів трактує зовсім не чемно.

Не дивниця, що при такому відношенню до обовязків з боку безпосереднього начальства...

Не дивниця, що при такому відношенню до обовязків з боку безпосереднього начальства справа медичної допомоги зійшла зовсім на пси. Лікарям дають, або й ні, потрібні ліки, часто густо буває, що лікар, забивши ся до Дубна з місцевости, віддаленої 50 верстов, ходить до відділу день за днем, чекаючи на референта, й відіздить з порожніми руками.

В Дубні є повітовий шпиталь на сто ліжок і 3 бараки для заразних хорих із 34 ліжками: 1 от мимом епідемії віспи, тифу і ин., в шпиталі завжди порожнє яких сорок ліжок, а в бараках ніколи не буває більше як по три хорих. Се все мимом страшною просто смертельности. В містечку Козині напр. за тиждень трафило ся 30 випадків смерти дорослих людей від віспи.

Про дітий вже нема що й говорити. Вони буквально вмирають. Часто-густо, вмирають цілі села, аж ніколи ховати задля маси трупів. Ховують нераз без попа, без труни, закопуючи в землю трупа.

НЕ МОЖНА ШЕ ІХАТИ ЗІ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ДО РОСІЇ.

Ньюйорські "Укр. Шод. Вісти" містять заяву російського совітського бюро в Нью Йорку, в котрій говорить ся слідуєче з приводу недавних вістей про виїзд зі Злучених Держав до Росії: "Наше бюро зі всіх сторін одержує запити в справі поьявившої ся в декотрих англійських і передрукованої російськими газетами замітки про те, що міністерство для заграничних справ ("Стейт Департамент") не буде ставити жадних перешкод що до виїзду російських горожан із Злучених Держав. В наслідок того декотрі корабельні компанії почали рекламувати про дажу білетів "на виїзд в Совітську Росію", а російські горожани, що живуть в ріжних сторонах Злучених Держав, почали приїздити до Нью Йорку, щоби завчасу забезпечити собі місце на кораблі, які бутьо би мали удавати ся до російських портів." В дійности Росіяни, що хочуть іхати домі, але не знають, як справа з виїздом стоїть, попадають в лапку. Агенти ріжних корабельних компаній спонувають іх лишити залаток або й всю ціну за шіфкарту, якою ледви чи можна буде покористувати ся в близькій будучности, примушують іх міняти американські долари на рублі і на там обміни безосвісно іх надувають, "гарантуючи" їм свобідний виїзд в Росію, рабують, іх за услуги при вироблюваню пашпортів і т. д. В виду того російське совітське бюро вважає за потрібне заявити слідуєче: "Міністерство для заграничних справ ("Стейт Департамент") в дійности видає російським горожанам по врученню йому документів в доказ іх горожанства (російського пашпорта, або заяви про російське горожанство, підписаної нотарем, т. зв. "афидевит") дозволене на виїзд із Злучених Держав. Однак в той спосіб справа виїзду до Совітської Росії ще не рішається. Не треба забувати, що більшою частю совітської Росії али-

сподарстві, а в справничого господаря, буржуя, капіталіста. Він освічений, напрактикований слуга, котрий часто розуміє справу краще, ніж його господар. Він служить для чужих інтересів, але переймаєт ся ними увесь, цілком, вждає іх майже за свої власні, бо від степені відданости його чужим інтересам залежить його особистий добробут і становище. Сей добробут, коли переходить гравь екзістенці-мінімуму, стає буржуазним, має його суспільно-економічну природу, а тому й буржуазну психологію.

І коли такий інтелігент іде в соціалізм?

І коли такий інтелігент іде в соціалізм? По мірі розвитку класової свідомости пролетаріату інтелігентні потроху переходить від буржуазії до його, стає соціалістичною, але приносить з сього буржуазного світа всі його прикмети, а головне — ідею компромісу. Інтелігент служить буржуазії, служить пролетаріатові, він служачий, що дістає платню, що шукає насамперед вигідної служби, а не ріжниць в класових інтересах. Йому невідгане заострене класових інтересів між буржуазією і трудовими масами, бо вимагає від його рішучого переходу вже до одного якогось, бо виключає подвійне класове підданство, виключає вільний перехід від одного до другого. Се взагалі для його не вигідне, а тому він стоїть за компроміс, за примирене, за рівновагу клас. Він горячо обороняє принцип парламентаризму, бо парламент — се міжкласовий компроміс: тут і буржуазія і пролетаріат зійшлись разом, а тому мусять признати взаїмне право на іstownане. Таке признане логічно тягне за собою признане еволюції відносин, а не революції. Ідея парламентаризму — се ідея легалізації капіталістичного ладу з узгодженням права пролетаріату лише на іstownане, а не на революцію. Інтелігент аргументує потребу парламентаризму етичними категоріями (ідея рівности!) а не соціально-економічними. Для інтелігента дієвість рівности в парламенті, а не в житю, де буржуазія і пролетаріат існують в атмосфері грізної суперечности іхніх класових інтересів. Для інтелігента досить етичних категорій, бо він не має певного класового інтересу, він міжкласовий гермафродит, що носить в собі прикмети і буржуазії і пролетаріату. Він сам — соціалний компроміс, а тому може виявити ся лише в політич-

Інтелігенція і пролетаріат.

Інтелігенція і пролетаріат. бітників, обіцяє на віки запропатити майже в кріпацтво, запропати нафту, стени, вуголь, золото, цукор, Дніпровські пороги, могили Шевченка, "святу Софію", — все, все! тільки дайте нам змогу знищити соціалістів, уратувати Європу від соціалістичної революції! В сій хуртовині злочинств проти сього народу українська буржуазна інтелігенція іде під прапором "вільна рента!", "визиск", "буржуазне пановане" вперед, вперед і несе отруйливо-бредливу фразеологію в світ, оббріхуючи "коханый народ" і продаючи його в чорне рабство. Вся ся "творчість" і "розвиток національної культури" можна зрозуміти лише тоді, коли зробити оцінку методомом аналіз класових інтересів, що ми пробували начеркнути загально на початку статі. Так! Трудова інтелігенція, як позбавлена класової свідомости частина пролетаріату, грає ласивну ролю, не може проводити революцію і мусить зложити зброю перед пролетаріатом. Вона позбавлена волі, великого хотіння і не бачить, не відчуває широких перспектив розвитку, по рабському тремить перед дужчими факторами життя, німе перед грізним диханем історичної необхідности, не може орієнтуватись, напружити сили для досягнення своєї мети, бо у неї нема своєї мети, нема свідомости. Історичну мету може мати лише класа, а не одиниця. Всі цілі одиниці обмежені часом і простором, не сягають в далечині, тому одиниця інтелігенція стоїть осторонь від шляху, по якому людськість іде в будучину, ідуть громади, класи, нації, а не одиниці. Тепер ідуть трудові маси, пролетаріат, бо свідомі своєї мети і сили. А трудова інтелігенція? В своїй масі вона не має інерції історії, не має свідомости суспільних задач, звязку окремого класового інтересу, а звязку з пролетаріатом не освідомлює, тому стоїть пасивно, чи по троху диференціюєт ся, авляючись однією частинною в масу пролетаріату, а другою — в буржуазію. Самостійної ролі вона не грає, бо є частиною пролетаріату, позбавленою класової свідомости. "Рентабельна" інтелігенція служить рівно буржуазії і слякуєт ся потягти за собою тру-

Міжнародний конгрес сільських робітників.

Провідник голяндського союзу господарських огородиних і молочарських робітників в Ляйварден задумує скликати міжнародний конгрес сільських робітників. На конгрес будуть запрошені заступники Німеччини, Австрії, Швеції, Норвегії, Данії, Франції, Італії, Англії, Бельгії і Польщі.

Сконфіскували соціалістичний маніфест в Румунії.

Румунська соціал-демократія звернула ся до населення Румунії з маніфестом, в якому підносила страшу нужду в краю, визнає його до демонстрацій за покінченням війни та заключенем мира. Маніфест сей румунський уряд сконфіскував.

Покищо треба сидіти на місці і не давати себе обдурювати всяким любителем реклами і наживи.

Покищо треба сидіти на місці і не давати себе обдурювати всяким любителем реклами і наживи. Сей заява була видана дня 22. цвітня, 1920 р.